

Novi putevi u traženju smisla

Jači od Frojdovog kauča

U svetu sve više onih koji traže pomoć od praktičnih filozofa, a ne u psihijatrijskim ordinacijama • Ovaj trend sve više rasprostranjen u Evropi, na način koji je obuhvatniji i efikasniji od klasične psihoterapije

Pritisak pod kojom živi savremeni čovek postaje toliko složena i jaka, da su moderni mislioci morali da pronađu dodatne ili, prosto - nove oblike na osnovu kojih su moguća prevazilaženja pritiska koje nosi svakodnevnica. Za „Treće oko“ o tome pričamo sa filozofom dr Aleksandrom Fatićem, jednim od poznatih analitičara koji se bavio različitim sociološkim i pravnim fenomenima kod nas ali i širom planete. Po uzoru na svetsku intelektualnu elitu, dr Fatić na naše podneblje donosi neke nove tehnike razmišljanja koje su već ustaljene u modernom svetu, ali o njima ovde ne znamo dovoljno.

Pamet u glavu

USrbiji je otvoreno Praktično savetovalište po metodologiji Američke asocijacije praktičnih filozofa, prvo u regionu - objašnjava dr Fatić. Reč je o novoj formi pomoći svima koji imaju probleme, koje je šira, obuhvatnija i efikasnija od klasične psihoterapije.

Ovakva, praktična savetovališta, koja vode specijalizovani praktični filozofi i etičari, preplavila su SAD, Kanadu i Zapadnu Evropu, a nedavno je i u Slovačkoj osnovano zvanično nacionalno udruženje za ovu vrstu savetovanja. Kako ne bismo u svemu kasnili za svetom, ovakav način rada sa ljudima koji imaju probleme pojavio se i kod nas. Savetovalište u Beogradu radi direktno po metodologiji Američke asocijacije praktičnih filozofa, uz primenu profesionalnih standarda i standarda licenciranja te asocijacije.

- Sva ovakva savetovališta u svetu preplavljena su ljudima koji imaju različite emotivne, razvojne, profesionalne ili probleme u odnosima sa okruženjem, i kojima je po-

Piše Zoran Nikolić

trebna konkretna pomoć da svoj problem bolje shvate, da mobilizuju svoje unutrašnje resurse kako bi ga rešili ili da sa njim žive - objašnjava dr Fatić.

- Mnogi klijenti praktičnih savetovališta proveli su godine i potrošili mnogo novca na psihoterapiju, a njihovi problemi ne samo da nisu rešeni, nego su, često, postajali sve teži.

Zato je ovaj, potpuno drugačiji pristup problemima koji nas muče u svetu dao već značajne rezultate. Novi naučni pristup ima znatno drugačije načine pomaganja onima koji su u nevolji od dosadašnjih, uobičajenih metoda.

- Stručnjaci koji na filozofski način pokušavaju da pridu klijentu podrazumevaju razgovor koji podseća na psihoterapiju, ali se razlikuje u nekoliko bitnih aspekata - dodaje naš sagovornik.

Prvo, podrazu-

U potrazi za pravim smislom - dr Aleksandar Fatić

meva se da je klijent zdrav, i da su njegovi problemi rezultat okolnosti i njegovog razumevanja situacije, što znači da se mogu rešiti pravilnim razumevanjem motiva, okolnosti i značenja pojedinih događaja.

Sa druge strane, vrlo je bitno da se savetovalište bavi pitanjima ličnog zadovoljstva i ispunjenosti, profesionalnim dilemama, ličnom i profesionalnom etikom, upravljanjem konfliktima sa drugima, bilo u porodici bilo na radnom mestu, ili u širem okruženju. Nadalje, posebna pažnja se posvećuje radu sa klijentima koji imaju bračne ili emotivne probleme, probleme u samorealizaciji i odnosima na radnom mestu, kao i studentima u vezi sa pronalaženjem svog ličnog i profesionalnog puta tokom i posle studija.

Prvi kontakt

Svetska praksa je pokazala, kako dodaje dr Fatić, da većina klijenata dolazi u savetovalište prvi put na preporuku prijatelja ili stručnjaka kod kojih su prethodno bili na terapiji, a mnogi su čuli za ovaj način oporavka i putem medija.

Stručna pomoć podrazumeva da klijent dođe na prvu sesiju i upoznavanje sa problemom u kome se utvrde osnovni elementi problema, a posebna pažnja se obraća na one detalje koji su po mišljenju klijenta najvažniji.

U narednim sesijama, koje se najcesce zakazuju jednom ili dva puta nedeljno, zavisno od težine problema i urgentnosti rešavanja, sagledavaju se značenje problema za klijenta, uloga eventualnih ostalih učesnika u problemu, njegove vrednosti, stavovi, reakcije i životni planovi. Postepeno se rasvetljavaju najvažnije

vrednosti koje vode klijenta, pomaže mu se da se opredeli za te svoje suštinske vrednosti i da ih brani, i da dođe do zaključka o pravcu delovanja i konkretnim postupcima u rešavanju problema.

Običajen i veoma važan posao savetnika jeste da nikada ne daje direktna uputstva klijentu, tipa „uradite ovo“ ili „napustite partnera“.

-To je opšte mesto u psihoterapiji i predstavlja osnovnu metodološku grešku koja mnoge ljude dovodi u još težu situaciju - prenosi nam dr Fatić iskustva savetnika iz velikih svetskih centara koji su uveli ovu praksu. - Etički standardi praktičnog savetovanja počivaju na principu da se uvek mora upoznati situacija klijenta, njegovi stavovi i vrednosti, do najsitnijih pojedinosti, i mora se isključivo pomagati

uvek moguće, jer neki najteži problemi traže više vremena, ali u najvećem broju slučajeva savetovanje je usmereno da ne traje predugo.

Filozofi od akcije

Logično je pitanje ko se u svetu bavi ovako delikatnim poslovima? Kako objašnjava naš sagovornik, praksa u najrazvijenijim zemljama je da savetnici podležu najvišim profesionalnim kriterijumima od svih savetodavnih profesija: minimalne kvalifikacije savetnika su magistratura ili doktorat filozofije, kao i završena obuka za ličnog savetnika u Američkoj asocijaciji za praktičnu filozofiju do nivoa primarne sertifikacije.

- Konsultacije sa klijentima se obavljaju svakog dana u savetovalištu, i traju pedeset minuta - govori

uravnoteženog i problem vidi u njemu, ili psihijatrije, koja, kao grana medicine, problem sagledava kao bolest ili uvod u cerebralnu bolest, filozofski pristup savetovanju, koji je stariji i od psihološkog, i od medicinskog, problem vidi u značenju koje neki događaj ima za klijenta.

Praktično savetovalište klijenta tretira kao ravnopravnog sagovornika kome je potrebna podrška i rukovodstvo da sam pronade perspektivu gledanja na svoj problem koja će mu ponuditi rešenje, a ne kao inferiornog pacijenta koga treba lečiti. Filozofski pristup savetovanju suočava klijenta, u atmosferi maksimalne podrške, sa značenjima događaja i njegovih ili njenih shvatanja događaja, i ohrabruje ga da, uz pomoć savetnika, sam pronade

klijentu da te svoje suštinske vrednosti sprovede u životu.

Savetnik je na strani klijenta, ali nikada ne gubi iz vida i interese njegove porodice, dece, prijatelja, partnera, i rukovodi se načelom da je samo uspeh savetovanja garancija njegove vrednosti. Tako da je jasno kako je cilj praktičnog savetovanja rešavanje problema i pomaganje da se on shvati na produktivan način.

- U savetovanju nema nikakve dugogodišnje „psihooanalize“, kojom se troše godine klijentovog vremena i on se finansijski iscrpljuje - ističe dr Fatić još jedan veoma bitan segment svetskih iskustava u ovoj oblasti.

- Savetnici imaju za cilj da problem reše u periodu od jednog meseca do godinu dana. To, naravno, nije

dr Fatić o svetskoj praksi u ovoj oblasti. - Većina klijenata dolazi u savetovalište jednom nedeljno, a oni koji imaju teže probleme ili kojima je potrebna veća podrška i pomoć u svakodnevnom životu dolaze do tri puta nedeljno.

ključna pretpostavka praktičnog savetovališta, za razliku od klasične psihoterapije, je da problemi u doživljavanju i funkcionisanju klijenata, bilo da je reč o emotivnim, bračnim, poslovnim ili drugim ličnim problemima, nastaju zbog objektivnih okolnosti, ali se suštinski mogu rešavati sagledavanjem njihovih skrivenih dimenzija koje klijentima obično nisu odmah vidljive.

Za razliku od psihologije, koja klijenta posmatra kao emocionalno ne-

rešenja ili načine da se izbori za teškoćama.

- Značajni i očigledni rezultati koje ovaj metod postiže u svetu proističu iz toga što praktično savetovalište ne nudi lekove ni „terapiju“, već realnu pomoć u rešavanju realnih problema za zdrave ljude kojima je potrebna pomoć - zaključuje naš sagovornik. - To je pomoć i podrška koja je potrebna svima nama. Stoga profesija filozofskih savetnika danas sve više prevladava tradicionalno lečenje i psihoterapiju u SAD i evropskim zemljama.

KONTAKT - 011/3243-863,
appa.savetovaliste@gmail.com,
a tokom leta - 065/654-08-65.